

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

1837-2017

1837-1850

- 1837: Ιδρύεται το «Οθώνειο» Πανεπιστήμιο με 4 σχολές: Θεολογική, Ιατρική, Νομική, Φιλοσοφική, η οποία διακρίνεται σε δύο τμήματα: στο Φιλολογικό και στο Φυσικό και Μαθηματικό. Τον Δεκέμβριο του 1836, ταυτόχρονα με το πρώτο διάταγμα της Αντιβασιλείας για την ίδρυση πανεπιστημίου που δεν εγκρίθηκε από τον βασιλιά Όθωνα, ιδρύθηκε το Βασιλικό Σχολείο των Τεχνών, το μετέπειτα Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ).
- 1838: Ιδρύεται η Πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη.
- 1839: Συγκρότηση επιτροπής για τη διενέργεια εράνου «προς ανέγερσιν ελληνικού Πανεπιστημίου». Θεμελιώνεται το κεντρικό κτίριο του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 1842: Συστεγάζονται στο κεντρικό κτίριο του πανεπιστημίου η Πανεπιστημιακή και η Δημόσια Βιβλιοθήκη.
- 1843: Λειτουργεί το Φαρμακευτικό Σχολείο ως προσάρτημα του πανεπιστημίου.
- 1843: Πρώτος απόφοιτος του πανεπιστημίου και πρώτος διδάκτορας της Ιατρικής Σχολής ο Αναστάσιος Γούδας.
- 1843: Θεσμοθετείται η εκπροσώπηση του Πανεπιστημίου Αθηνών στη Βουλή από έναν βουλευτή, τον οποίο εκλέγουν οι καθηγητές. Ο θεσμός καταργείται με το Σύνταγμα του 1864.

1850-1860

- Θεσμοθετούνται οι ποιητικοί και φιλολογικοί διαγωνισμοί, κατά κύριο λόγο, με χορηγίες ομογενών.
- 1859: Σκιαδικά, αντιοθωνικά επεισόδια.

1860-1870

- 1862: Έξωση του Όθωνα. Συγκροτείται η Πανεπιστημιακή Φάλαγγα, το πρώτο ένοπλο σώμα φοιτητών, ως τμήμα της Εθνοφυλακής.
- 1862: Το «Οθώνειον» μετονομάζεται σε «Εθνικόν Πανεπιστήμιον».

1870-1880

- 1871-1872: Αποκαλυπτήρια των ανδριάντων του Ρήγα Βελεστινλή και του Γρηγορίου Ε΄ στα Προπύλαια στο πλαίσιο των εορτασμών της 50ετηρίδας του Αγώνα.
- 1875: Αποκαλυπτήρια του ανδριάντα του Αδαμάντιου Κοραή.

1880-1890

- 1887: Θεμελιώνεται το Χημείο που αποπερατώνεται το 1890, βάσει των σχεδίων του Ερνέστου Τσίλλερ.
- 1887: Εορτασμός της πρώτης 50ετηρίδας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

1890-1900

- 1890: Εγγράφεται στη Φιλοσοφική Σχολή η πρώτη φοιτήτρια Ιωάννα Στεφανόπολι.
- 1892: Επιβάλλονται υποχρεωτικά εκπαιδευτικά τέλη στους φοιτητές του πανεπιστημίου.
- 1897: *Γαλβανικά*, διαμαρτυρίες φοιτητών της Ιατρικής εναντίον του καθηγητή Ι. Γαλβάνη, με αίτημα την απόλυσή του. Οι φοιτητές πραγματοποιούν την πρώτη κατάληψη στο κεντρικό κτίριο του πανεπιστημίου.
- 1897: Κάθοδος στην Κρήτη της Φοιτητικής Φάλαγγας για να συμμετάσχει στην Κρητική Επανάσταση.
- 1897: Φοιτητές συμμετέχουν και στον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο.
- 1897: Λειτουργεί προσωρινά το Αρεταίειο Νοσοκομείο για να περιθάλψει τους τραυματίες πολέμου. Την επόμενη χρονιά ξεκινά επίσημα η λειτουργία του.
- 1898: Ο Κ. Παλαμάς αναλαμβάνει γενικός γραμματέας του πανεπιστημίου. Παραμένει στη θέση αυτή έως το 1928.

1900-1910

- 1901: Αποκάλυψη της αναθηματικής στήλης των 28 πεσόντων φοιτητών στον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897.
- 1901: Θεμελιώνεται το κτίριο του Αιγινήτειου Νοσοκομείου, το οποίο ξεκινά τη λειτουργία του το 1905.
- 1901: Ευαγγελικά.
- 1903: Ορεστειακά.
- 1904: Δημιουργείται η Σχολή Φυσικών και Μαθηματικών Επιστημών με την αυτονόμηση του Τμήματος Φυσικής και Μαθηματικών από τη Φιλοσοφική Σχολή.
- 1908: Η Αγγελική Παναγιωτάτου διορίζεται ως πρώτη γυναίκα υφηγήτρια στην Ιατρική Σχολή.
- 1909: Απρίλιος: Ιδρύεται το πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αφροδισίων Νοσημάτων «Ανδρέας Συγγρός».

1910-1920

- 1910: Κύμα εκκαθαρίσεων του διδακτικού προσωπικού του πανεπιστημίου.
- 1910: Ιδρύεται το σωματείο *Φοιτητική Συντροφιά*.
- 1911: Ψηφίζεται από τη Βουλή ο πρώτος οριστικός κανονισμός του πανεπιστημίου από την κυβέρνηση Ελευθερίου Βενιζέλου. Βάσει του κληροδοτήματος Δομπόλη το Εθνικό Πανεπιστήμιο διαιρείται σε «Εθνικόν», το οποίο περιλαμβάνει την Ιατρική και τη Φυσικομαθηματική Σχολή και το Φαρμακευτικό Σχολείο, και σε «Καποδιστριακόν», το οποίο περιλαμβάνει τη Φιλοσοφική, τη Θεολογική και τη Νομική Σχολή. Ιδρύεται το Οδοντιατρικό Σχολείο.
- 1911: Με αφορμή το άρθρο για τη γλώσσα στο νέο Σύνταγμα, ο Γεώργιος Μιστριώτης και οι πολυάριθμοι φοιτητές που τον ακολουθούν αναστατώνουν το κέντρο της Αθήνας με συνεχείς διαδηλώσεις και συλλαλητήρια.
- 1912: Εορτασμός της 75ετηρίδας του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 1914: Αναθηματική στήλη στα Προπύλαια για τους νεκρούς των Βαλκανικών Πολέμων.
- Εθνικός Διχασμός (1914-1917): Εκκαθαρίσεις και επαναπροσλήψεις καθηγητών βάσει της πολιτικής τους τοποθέτησης.
- 1919: Αυτόνομο Τμήμα Χημείας.

1920-1930

- 1920: Ίδρυση του Ιωνικού Πανεπιστημίου στη Σμύρνη. Την οργάνωσή του αναλαμβάνει ο Κωνσταντίνος Καραθεοδωρής.
- 1920: Ιδρύεται η Ανωτάτη Σχολή Εμπορικών Επιστημών (σήμερα Οικονομικό Πανεπιστήμιο).
- 1920: Ιδρύεται η Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών (σήμερα Γεωπονικό Πανεπιστήμιο).
- 1922: Νέος οργανισμός του πανεπιστημίου. Ενοποιούνται τα δύο πανεπιστήμια σε ένα, το οποίο πλέον ονομάζεται «Αθήνισι Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον». Καθιερώνονται για πρώτη φορά οι εισιτήριες εξετάσεις.
- 1923: Ιδρύεται η Πανεπιστημιακή Λέσχη.
- 1924: Διεξαγωγή Α΄ Παμφοιτητικού Συνεδρίου στην Αθήνα.
- 1926: Ιδρύεται το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- 1927: Μαζική επιτυχημένη απεργία των φοιτητών με αίτημα τη μη αύξηση των διδάκτρων.
- 1929: Τίθεται ο θεμέλιος λίθος των εργαστηρίων της Ιατρικής Σχολής στο Γουδί, τα οποία ολοκληρώθηκαν το 1933. Προστίθεται ως παράρτημα του πανεπιστημίου το Πειραματικό Σχολείο.

1930-1940

- 1930: Ιδρύεται η Ελευθέρα Σχολή Πολιτικών Οικονομικών Επιστημών (σήμερα Πάντειο Πανεπιστήμιο).
- 1931: Η κυβέρνηση Βενιζέλου ορίζει πρώτο κυβερνητικό επίτροπο για την εποπτεία των πανεπιστημίων Αθήνας και Θεσσαλονίκης τον Κ. Καραθεοδωρή.
- 1932: Το πανεπιστήμιο αποκτά νέο οργανισμό (ν.5343) από την κυβέρνηση Ελ. Βενιζέλου, με υπουργό Παιδείας τον Γεώργιο Παπανδρέου· πρόκειται για τον μακροβιότερο πανεπιστημιακό οργανισμό του 20ού αιώνα στην Ελλάδα – ίσχυσε έως το 1982. Το ίδρυμα αποκτά τη σημερινή ονομασία του: «Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών».
- 1932: Παραχωρείται ο Ιερός Ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου και Αγίας Βαρβάρας (Καπνικαρέα) στο πανεπιστήμιο.
- 1933: Ξεκινά η ανοικοδόμηση του κτιρίου των Θεωρητικών Επιστημών.
- 1934: Ιδρύεται το Φυσιογνωστικό Τμήμα στη Φυσικομαθηματική Σχολή.
- 1936: Α' Πανελλήνιο Φοιτητικό Συνέδριο με πρωτοβουλία της Ένωσης Προοδευτικών Οργανώσεων Φοιτητών Σπουδαστών (ΕΠΟΦΣ) και τη συμμετοχή εκπροσώπων από τα δύο πανεπιστήμια, το Πολυτεχνείο και τις ανώτατες σχολές της χώρας. Η εγκαθίδρυση του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου θέτει στην παρανομία μια σειρά από φοιτητικές οργανώσεις.
- 1937: Εορτασμός της πρώτης 100ετηρίδας του πανεπιστημίου.
- 1938: Αναγκαστικός νόμος 1430.
- 1938: Ιδρύεται η Σχολή Βιομηχανικών Σπουδών Πειραιά (σήμερα Πανεπιστήμιο Πειραιά).

1940-1950

- 1940, 28 Οκτωβρίου:
- Το πανεπιστήμιο κλείνει «μέχρι νεωτέρας».
- Κατάργηση των εισιτηρίων εξετάσεων για τους στρατευθέντες.
- Επίταξη κτιρίων του πανεπιστημίου από τις κατοχικές δυνάμεις.
- Η Πανεπιστημιακή Λέσχη μετατρέπεται σε ορμητήριο των φοιτητών και των φοιτητριών για αντιστασιακές δράσεις, ενώ τμήμα της διατίθεται για την περίθαλψη τραυματιών του πολέμου.
- 1940-1944: Παρέχονται διευκολύνσεις στους φοιτητές σχετικά με την εγγραφή και τις σπουδές.
- Εκκαθαρίσεις μελών διδακτικού και διοικητικού προσωπικού. Συγκροτούνται συμβούλια νομιμοφροσύνης

1950-1960

- 1951: Ιδρύεται το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ).
- 1951: Ιδρύονται τα τμήματα Αγγλικής και Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας στη Φιλοσοφική Σχολή.
- 1957: Ιδρύεται η Ανωτάτη Σχολή Βιομηχανικών Σπουδών Θεσσαλονίκης (μετέπειτα Πανεπιστήμιο Μακεδονίας)
- 1959: Καθιέρωση ειδικού φοιτητικού εισιτηρίου μειωμένης τιμής στα μέσα μαζικής μεταφοράς.
- Συμμετοχή του φοιτητικού σώματος και του ιδρύματος στις διαμαρτυρίες και στις διαδηλώσεις για το Κυπριακό.

1960-1970

- 1961: Παραχωρείται από την πολιτεία στο πανεπιστήμιο έκταση για την ανέγερση της Πανεπιστημιούπολης.
- 1961: Καθιερώνονται οι διεθνείς πανεπιστημιακές ανταλλαγές (φοιτητών/τριών και μελών ΔΕΠ)
- 1962: Σημαντικές κινητοποιήσεις για το 15% για την παιδεία.
- 1963: Καθιέρωση της δωρεάν παιδείας.
- 1964: Ιδρύεται το Πανεπιστήμιο Πατρών.
- 1967: Απολύσεις και διαθεσιμότητες μελών ΔΕΠ λόγω της δικτατορίας.
- 1967: Η Φιλοσοφική Σχολή διαρθρώνεται σε 6 τμήματα (Φιλολογικό, Ιστορικό και Αρχαιολογικό, Φιλοσοφικό, Σπουδών Αρχαιότητας, Βυζαντινών και Μεσαιωνικών Σπουδών και Σπουδών Νεώτερου Ελληνισμού).
- 1967: Ανεξαρτητοποιείται το Τμήμα Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών από τη Νομική Σχολή, με ιδιαίτερο αριθμό εισακτέων και χωριστό εισιτήριο διαγωνισμό.
- 1968: Έλεγχος της λειτουργίας των ιδρυμάτων με την επιβολή από τη δικτατορία της θέσης του κυβερνητικού επιτρόπου. Στις εν λόγω θέσεις διορίζονται απόστρατοι στρατιωτικοί, οι οποίοι μπορούν να μετέχουν στις συνεδριάσεις της Συγκλήτου, των συλλογικών οργάνων και των συλλόγων των καθηγητών των σχολών.
- 1969: Θεμελιώνεται το πρώτο κτίριο της Πανεπιστημιούπολης.

1970-1980

- 1970: Αυτόνομα Τμήματα Γεωλογίας και Βιολογίας
- 1970: Ανεξάρτητο Τμήμα Οδοντιατρικής.
- 1970: Ιδρύεται το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- 1972: Αυτονομείται το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών από το Νομικό Τμήμα.
- 1973: Η κατάληψη της Νομικής.
- 1973: Ιδρύεται το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.
- 1975: Ιδρύεται το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών.
- 1977: Ιδρύεται το Πολυτεχνείο Κρήτης.
- 1978: "Απεργία των 100 ημερών", η πρώτη μεγάλη απεργία του Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού.

1980-1990

- 1982: Νόμος Πλαίσιο για την ανώτατη εκπαίδευση από την κυβέρνηση Ανδρέα Παπανδρέου.
- Η Θεολογική Σχολή χωρίζεται σε δύο Τμήματα (Θεολογίας και Ποιμαντικής, το οποίο το 1994 μετονομάζεται σε τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας).
- 1982: Αυτονομείται το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης από το Νομικό Τμήμα.
- 1982: Αυτόνομα Τμήματα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας.
- 1982: Αυτόνομα Τμήματα Φυσικής και Μαθηματικών.
- 1982: Ιδρύεται το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Τ.Ε.Φ.Α.Α).
- 1983: Ανεξάρτητο Τμήμα Νοσηλευτικής.
- 1984: Αυτόνομα τμήματα Φιλολογίας, Ιστορίας – Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας- Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας.
- 1984: Ιδρύονται το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Δ.Ε.) και το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (Τ.Ε.Α.Π.Η.) το οποίο ξεκινά τη λειτουργία του το 1987.
- 1984: Ιδρύονται το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, το Ιόνιο Πανεπιστήμιο και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- 1985: Θεσμοθετούνται οι μεταπτυχιακές σπουδές.
- 1985: Ιδρύεται το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ως ανεξάρτητο.
- 1987: Εορτασμός των 150 χρόνων του Πανεπιστημίου. Θεσμοθετούνται οι διευρωπαϊκές ανταλλαγές «Erasmus».
- 1988: Ανεξάρτητο Τμήμα Φαρμακευτικής.
- 1989: Ιδρύεται το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών στη Φιλοσοφική Σχολή.

1990-2000

- 1990: Ιδρύεται το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.
- 1990: Αυτόνομο Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών.
- 1990: Ιδρύεται το Τμήμα Μουσικών Σπουδών ως ανεξάρτητο.
- 1990: Ιδρύεται το Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.
- 1991: Με απόφαση της Συγκλήτου ξεκινά τη λειτουργία του το Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής Γλώσσας με την επιστημονική ευθύνη του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας.
- 1992: Ιδρύεται το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π).
- 1993: Ιδρύεται το Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης (Μ.Ι.Θ.Ε).
- 1999: Ιδρύονται τα τμήματα Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας.

2000-2017

- 2002: Ιδρύεται το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.
- 2003: Ιδρύεται το Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών.
- 2004: Ιδρύεται το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας.
- 2007: Νόμος 3549 – «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» από την κυβέρνηση Κώστα Καραμανλή.
- 2007: Ιδρύεται το Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας, Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών.
- 2009: Αυτονομείται το Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας.
- 2011: Νόμος 4009 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» από την κυβέρνηση Γιώργου Παπανδρέου.
- 2013: Συστήνεται η Σχολή Επιστημών της Αγωγής. Αυτόνομη μονοτμηματική Νομική Σχολή. Αυτόνομη Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών με τέσσερα τμήματα: α) Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, β) Οικονομικών Επιστημών, γ) Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, δ) Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών. Αυτονόμηση Τμήματος Ψυχολογίας.
- 2017: Νόμος 4485 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» από την κυβέρνηση Αλέξη Τσίπρα.